

XI. BUKOVINAI SZÉKELY NÉPRAJZI TÁBOR

Szakmai beszámoló

A Bukovinai Székelyek Országos Szövetsége 11. alkalommal szervezte meg a Bukovinai Székely Néprajzi Tábort. 2008-ban Bonyhádön, a Székely Ház adott otthont július 14-20-ig a fiatal táborozók csoportjának. Az előzmények több mint egy évtizedesek. „Honismereti Tábor” néven már volt hasonló kezdeményezés. A tábor vezetője, Lőrincz Etel textiltervező iparművész, a Bukovinai Székelyek Országos Szövetségének elnökségi tagja a bukovinai tárgykultúra, főként a textilek ismerője.

Az egyhetes együttlét célja, a bukovinai székely kultúra megismertetése, népszerűsítése, bemutatása, és a fiatalok bevonása a hagyományörzés valamely területére. A programokba színvonalas előadások, gyakorlati tevékenységek, és egy kis vidámság, szórakozás, zene, tánc is belefért.

Elsősorban 16 és 25 év közötti bukovinai székely származású fiatalok a jelentkezését várjuk, de évről-évre előfordulnak fiatalabb jelentkezők, őket is szeretettel látjuk. A táborban négyévente indul új csoport, mintegy 20 fővel. Az első évben Bonyhád ad otthont a tábornak, innen járunk tájolni. 2008-ban Bonyhádvarasdon és Bátaszéken voltunk.

2008-as évben új csoport indult, 18 fővel. Köztük többen vannak, akik már végigdolgoztak egy vagy több tábor sort, tehát tapasztalataikkal segíthették az újakat. Táboraink tagjai között hagyományosan vannak határon túli fiatalok is. Minden csoport más érdeklődésű. Voltak, akik zene és tánc iránt érdeklődtek jobban. Az idei csoport érdeklődése a kézműves tevékenységek felé mutatott. Szedett-inget próbáltak varrni és szőni tanultak.

A gyűjtés során a fiatalok, házról házra járva kérdezősködnek, cipelik a számítógépet, digitalizálják a még fellelhető fotókat, hazatérőket, keresztleveleket, textíliákat, viseletet és más gazdasági tárgyakat.

Szorgalmas munkájuk eredményeképpen összegyűlt anyag a Völgységi Múzeum adatállományát gyarapítja. Ebből a gyűjteményből dolgozhatnak a kutatók, ez az a forrás, melyre hivatkozni is lehet, a kiadványokban, kutatások során.

Bukovinában sok fotó készült, sok iratot megőriztek, hányatott sorsuk ellenére. Elődeinknek volt igényük arra, hogy megörökítsék fényképeken családjukat, barátait, házaikat, életük nagy eseményeit, innen a fotók nagy része. Sok kép készült, mert mindenki lefényképeztette magát, hiszen ahhoz, hogy hazajöhessenek Magyarországra útlevelet kellett készíttetniük, ún. „hazatérőt”. Ez egy fényképpel ellátott A/4-es méretűnél alig nagyobb okirat. Egy egész népcsoport minden tagját lefényképezték 1937-és 1941 között! Ilyen népcsoport nincs még egy.

Ezért igyekszünk a legtöbb hazatérőt összegyűjteni és digitalizálni. Ezért kérjük mindenki segítségét, hogy ha ilyen a birtokában van, jelezze nekünk, fényképeztesse le a néprajzi táborosokkal, juttassa el a Völgység Múzeumba, vagy a Bonyhádi Székely Házba. A gyűjtés során a szakszerűsége nagy hangsúlyt fektetünk, hiszen ezek az okiratok sokszor igen rossz állapotban vannak. A megóvásuk nagyon fontos. Ugyanez vonatkozik a még fellelhető tárgyra is. A tárgyak élete követhető: kezdetben dolgoznak vele, hordják, viselik, a mindennapok része. Később kikerül a használatból, részben emlékként őrzik, amíg még van kötődés, részben újrafelhasználás céljából, de egyre távolabb kerül a használattól. Aztán lassan az enyészeté válnak, kidobják, elherdálják, vagy éppen méltatlan kezekbe adják. A fiatalok gyűjtőmunkája éppen ezért rendkívüli fontossággal bír a bukovinai székelység tárgyi kultúrájának megőrzésében.

Táboraink néprajzi hitelességét növeli, hogy évről-évre kiváló szakemberek tisztelik meg a tábor résztvevőit jelenlétükkel. Rendszeresen tanulhatunk nemcsak néprajzot, hanem emberséget is Dr. Andrásfalvy Bertalan etnográfus, a néprajztudomány doktora, Dr. Forrai Ibolya etnográfus, a Budapesti Néprajzi Múzeum osztályvezetője és Csibi Krisztina, a Völgységi Múzeum néprajzkutatója előadásaiból. Továbbá idén Rudolf László, családfa-kutató és Elisabeth Long kanadai DNS-kutató érdekfeszítő előadás keretein belül számoltak be a bukovinai székelység elődeiről folytatott kutatásaik eredményéről.

A tábor jelentősége nemcsak a bukovinai székelység kultúrájának megőrzése és átörökítése szempontjából fontos, hanem a Völgység kulturális színességének megőrzése és az egyetemes magyar kultúra sokszínűségének megőrzése szempontjából. Ezúton is köszönjük a számunkra oly fontos munka, küldetés anyagi támogatását a Nemzeti Kulturális Alapprogramnak.

Munkájukhoz sok sikert kívánunk!

Bonyhád, 2008. július 29.

Tisztelettel:

Lőrincz Etel
textiltervező iparművész, tanár
a Bukovinai Székelyek Országos Szövetségének elnökségi tagja
a XI. Bukovinai Székely Néprajzi Tábor vezetője